

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnia hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

**Raemond, Florimond de
Coloniae Agrippinae, 1655**

IV. Lutherus ignem à se accensum exstinguere conatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

ra. b Ex postulatis erat, ut ipsis liceret ministros Ecclesie eligere, qui verbum Dei pure doceant, nullus admittit hominum decretus (vnicum Lutheri scutum) 2. Nolle se post hac villas dare decumas, nisi qua in Pastores & egenos distribuerensur. 3. rem indignam esse, quod hoc usque velut conditione serui sint habiti: quum tamen Christi sanguine omnes in libertatem sint asserti. Servi sunt illam deinceps se nolle ferre, nisi Scriptura sacra testimonio demonstretur aquil, esse, ut ferant. Ut paucis dicam, omnes pares esse, vel potius, conscientiam soli sacrae Scripturæ, quam assidue in ore ac manu ferent, si dij placet, accommodando, ijs à quibus haec tenus accepant, leges præscribere volebant. Inter ea Lutherus omnium ferè sententijs, ut qui nihil haec tenus ad populum maiori contentione quam Euangelicam libertatem iactauerat, velut harum turbatum auctor atque inventor designabatur. Nec abnuet, quisquam qui libros eius legerit, aut quintam essentiam eorum in Contradi Andreae libro de pacifico & miti Luthero, quinimo Lutherus hos XII. Art. Rebelliū cū Auctario in Saxonia recudi curauit. In quo Auctario ait culpari rusticos in Magistratibus Ecclesiasticis, & Deum per rusticos delinquere, quod contra suam doctrinam insiniant, & quod orbis stupere posset, iubet principes ab his rebellibus rusticis veniam petere; & afferit Magistratu nec possi nec debere impedire, quo minus vnuquisque doceat, credatque quod collibitum sit? siue Euangelium sit siue mendacium. (e) Sed et si id nesciretur de Luthero, aliunde constat eius Sanguinarius animus.

Si quis te cogere velis (inquit in quingentis à se promulgatis Articulis (d) ut Papa in decretu suis fecit, ne tempore Aduentus aut Quadragesima carnem adas, ne patere eam libertatem tibi eripi. Quia te Deus donauit; sed potius in contemptum ipsius, fac contrarium, dicens: Quandoquidem carnis oīu mihi interdicu, Ex oppressione mea libertatis legem facere vis, vel inuitio te carnem manducabo. Neque hoc in ventris tantum cibis, sed etiam alijs in rebus quæ liberæ esse debent, facere iubet. (e) Quis est inquietus, Papam quis est ille dominus qui te voluntatis sua & imperij mancipium reddere possit? Naturæ te libertate donauit, quam vel cum vita periculo tueri ac conservare debes. Et quidem si Guicciardino credimus, Lutheri rebus multum illud obstitit, quod subditis rebellionem contra Principes excitandi viam monstrauit, similis illius apud Homerum,

Cui iocus & ludus fuerat miscere supremis
Ima; usci quo quis dare; deycere omnia, eccl.

Denique, aqua, & terra compagem soluere totam.

IV. Vbi vero animaduerteit ita incensam plebis insaniam, vt ad summas miseras nulla fieri posset accessio; omniaque iam sanguine redundant, voce & stilo contra rusticos conuersis, incendium à se excitatum extingue quodammodo conatus fuit, cuius tamen auctorem non minus impudenter se negabat, quam audacter antea seditionas voces & scripta sparserat. Sed quid tu verbis frustra id negas quod actiones tuæ omnes loquuntur? Hanc præpostoram Lutheri diligentiam, vel malitiam potius, Erasmus libellos populati lingua contra Rusticos ab eo scriptos videns, false ridet, (f) eumque suis illis prioribus de Euangelica contra humanam tyrannidem Liberrate scriptis rebellioni ac tumultibus illis occasionem dedisse, apte testatur. O summam hominis malitiam! Lutherus bello iam cui somitem ipse subiecerat, flagrante, pacem seruandam esse clamat: interim Principes horcatur, ut miseros in frustra fecent. Quinetiam Præcipem quandam libro II. contra Rusticos appellans, ait eorum caderi facilius ac melius eccl, quam alios precibus, promiseruntur.

Dum ita Lutherus receptui canit, & turbas illas iam lenitate iam rebellium sanguine sedari suadet: Muneris oleum igni affundit, & seditionosum animos multo magis inflamat, doctrinam suam pulcre itidem, & Scriptura demonstrans, nec minus Spiritu sancto quam Lutherus prædictum se iactans. Docebat vero, Euangelij libertatem armis esse propugnandum. Non uno Scripturæ loco Deum promittere, ad futurum se miseris, & oppressorum esse impios. Eam promissionem propriæ ad se pertinere, ut qui regnum Dei unica propagare studeant. Principes quidem illos vocari, sed revera tyrannos esse. Deum olim Regibus mandasse, ut volumen legum quas ipse tulisset diligenter inspicerent; quod quidem illi minime faciant. Sicut ergo è templo quondam Christus elecerit emores ac venditores; ita nunc etiam sacrificulos eorumque patronos ac socios eliminaturum. Moriendum ergo potius quam Euangelij doctrinam sibi scripi patiens. A Deo victoriam sibi certo certius promissam. Nolum esse quid Gedeon, quid Iona, quid David dinovo subnixi auxilio fecerint. Idem se facturum, &c. Hæc quidem tum Noui huius Prophetæ (de quo libro

II.

b Vlenberg. Vita Lutheri cap. 15. num. 1. c Vlenberg. fuse Vita Lut. cap. 15. d Art. 39. e In serm. ser. 4. post Inuocauit. f Eras. in Hyperasp.

II. plura diximus) fuit oratio, ex aliorum scriptis à nobis excerpta. Sic vero credulum vulgus Munckerus dementaverat, ut quo vellet, eos facile inclinaret, ut qui ab ipsis pro vate cœlitus ad depellendam ab ipsorum cervicibus servitatem misso, à plerisque haberetur.

V. Dun ita Munckerus cum suis securè agit, Nobilitas arma capit, & seditiones passim invadit, variò rerum successu, qui iam plerique tandem vieti ac profigati, aut in prælio occubuerunt, aut carnificis manu interempti sunt. Horribilissimum admodum primo Munckerianorum, deinde reliquorum passim tumultuantū strages fuit edita. Quidam ad ducenta fere istorum hominum, nec pedibus ad fugiendum, nec manibus ad pugnandum instructorum, millia varijs cladi bus absumpia prodiderunt, victorum tandem quoque ira in misericordiam vertente. Et profecto excors sit qui aut de vulgo constantiam, aut ab effeminatis & imbellibus victoriā sibi promittat. Seditionis huius scintillæ ad Franciæ usque limites evolauunt, sed à Lotharingiæ Duce non sine multorum cædē nempe 18000 rusticorum mature extincta sunt. Ecce tibi primos Lutheranæ doctrinæ fructus, à Petro Godalio quaque libris prolixè descripsos: Ecce Apocalypticas Locustas similes eis qui paratis in prælium, & super capita eorum coronas libertatis & independentiæ &c. quæ breviter tantum attingere volui, instituti mei memor. Neque, opinor, agre feret Lector, in aliud locum eadem à me differri. His enim si hoc loco recensendis diutius immorari velim, neque citia horrorem illud facturus, & libri prolixitate Lectori fastidium sim allatus. Quare ad ea quæ plurima mihi dicenda reltant, me accingo; quanto plus, & quidem difficilis admodum itineris, reliquum est, tanto incitationi passu progressurus.

VI. Adhuc malorum cumulum complures deinde alia miseria & calamitates accesserunt. O quanta Dei est potentia! quam gravis ipsis est manus! Felix ille, qui sub divina & æterna providentiæ alas se recipiens, spei sua anchoram ibi iacit quod nulla rerū mundanarum tempestas aut calamitas pertingere potest! Misera quidem Germania, quam primum schismati favere cœpit, præsentem statim divini auminis ultionem sensit. Primo enim toris septem annis acerbissima eam famæ affixit: deinde novum morbi haec tenus incogniti genus eam invasit, & brevissimo temporis spacio incredibilem hominum multitudinem ab-

sumpsit. Vulgo, nescio quam ob causam, sudor Anglicus morbus hic dicebatur, eò fortassis quod prius schismatis auctor ex Anglia prodierit, quod dein de scriptis eius in Bohemiam illatis valde fuit auctum; ac tandem à Lutherò per universam Germaniam propagatum, qui Saxonum auxilio Ecclesiæ oppugnare tanto facilis sibi putabat, quod ab Hussitis & viribus & numero inferioribus iam oppugnata esset, ac contagio, quæ pene quod reliquum erat mortalium depasta fuit. Itaque omnia elementa in hominum perniciem coniurassivabantur. Cœlum enim multa ac crebra lugubria signa ac prodiga ostenderat: & Mare limites à Naturæ sibi policos egressum, & vicina longe latè inundans, ingentem hominum dederat stragem. Illud à nonnullis observatum, & à sancto quodam homine dictum est, nullam umquam eluvionem aut terræ motum existisse quin singulare aliquid portenderint. Illo vero tempore quo prima coniurationis ac seditionis, quæque eas consequuta sunt malorum semina spargi cœperunt, quod fuit Anno M.D.XXIV. & sequenti, admirabiles plane atque inusitatæ à Mathematicis notati sunt Planetarum postus atque aspectus, & impendentes miserias ac calamitates prædictæ. Viginti illæ coniunctiones, de quibus dixi capite secundo mense Februario factæ sunt: de quibus sedecim in signo Aequinoctiali contingunt, omnibus Planetis cum Sole in signo bicorporeo coniunctis: ex quibus proculdubio (si modo quidquam Astrologorum prædictionibus tribuendum est) religionis mutatio, ut post omnes Astrologos ego quoque supra notavi, fuit præsignificata. Tanto vero coniunctiones illæ viginti magis sunt admirabiles, quod numquam eodem mense contigisse reperiuntur. Planetarum enim periodi tam inter se diversæ sunt, quum unus tricinta, aliud duodecim, aliud uno anno, aliud etiam viginti octo diebus cursum suum absolvat, ut tam multæ unum in mensis coincidentes coniunctiones summa admiratione dignæ merito videantur, quas quidem Lutherò & reliquis schismaticis cœlum terræ miscentibus, contigisse iam diximus. Sed & alia non minus mira prodigia, certissimi divinæ iræ contra nos præcones ac nuncij, in cœlis passim conspecti sunt: quibus Lutherus quoque in libello contraduodecim articulos rusticorum Principes terret, & quamvis pacis studium præ se ferat, crudelissimum bellum comminatur. Is, inquit, est hodie rerum

Ec

f. 4.